

- אזורי מגע: ארה"ב, מרכז אמריקה והקאריבים במאה ה-20
0626237901

החוג לאנגלית ולימודים אמריקניים

סמסטר ב', יום ה', 14:00-16:00

ד"ר עתליה שרגאי

ataliashragai@gmail.com

פגישות בתיאום מראש

תיאור הקורס:

תיאור הקורס:
הו מקסיקו המסכנה, כל כך רחוקה מאלוהים וכל כך קרובה לארצות הברית". אמירה זו, המיוחסת לפורפיריו דיאז, נשיא מקסיקו בסוף המאה התשע עשרה וראשית המאה העשרים, משקפת במידה רבה את הדימויים והפרקטיקות שעיצבו את מערכת היחסים בין ארה"ב למדינות שמדרומה. הקורס המוצע בוחן את היחסים בין ארה"ב, מרכז אמריקה והקאריבים במאה ה-20 מנקודת מבט מורכבת יותר, של יחסים בין שותפים פעילים במידה שווה, גם אם לא שווים בעוצמתם. במוקד הדיון יעמוד המושג "אזורי מגע" והקורס יבחן את היווצרותם של אזורי מגע צבאיים ודיפלומטיים, כלכליים, תרבותיים, לשוניים ואנושיים באמריקות.
תוך התבססות על ספרות מחקר מתחומי ההיסטוריה, האנתרופולוגיה והספרות, בשילוב חומרים תיעודיים ובדיוניים, נבחן מספר מקרי חקר של היווצרות אזורי מגע ונעמוד על התנסויות ופרקטיקות חברתיות ותרבותיות, קיבוציות ואישיות, החותרות תחת המודלים הקוטביים של שליטה והתנגדות, על ההשפעות הדו סטריות בין האזורים (הקריות בהכללה "אמריקניזציה" ו"היספניזציה").
בין הנושאים שילמדו בקורס: צמיחתה של ארה"ב כאימפריה בלתי פורמאלית הקאריבים ותגובת מדינות מרכז אמריקה והקאריבים; חברה, תרבות וזהות תחת שלטונם של תאגידים כלכליים מארה"ב במרכז אמריקה ובתעלת פנמה; יצירתם של אזורי מגע כתוצאה מהגירה באמריקות; אזורי מגע לשוניים ומדיה כאזור מגע.
*הקורס יילמד בעברית, ניתן להגיש מטלות גם באנגלית ובספרדית.

דרישות הקורס והרכב הציון

10%	נוכחות והשתתפות
30%	2 דוחות קריאה (ר' פירוט בהמשך)
60%	מבחן מסכם – בחינת בית

קריאה לשיעור ודוח קריאה

לכל שיעור ינתנו מקורות מסוגים שונים. יש להגיש שני דוחות קריאה על כל החומרים לשניים מבין כל השיעורים בקורס: הראשון על כל החומרים שניתנו לחומרים מאחד השיעורים בין שיעור 2 ל 6 והשני על חומרי הקריאה מאחד מהשיעורים 7 עד 12.

הדוח אינו סיכום של חומרי הקריאה לשיעור, אלא התייחסות לנושא, לטענה המרכזית בטקסטים או למה שנראה לכם כנקודות מרכזיות, לצד הבעת דעה שלכם על הנטען במאמר. כמו כן יש להתייחס לדוגמאות שמספקים החומרים הראשוניים. הדוח צריך להיות באורך של 1-2 עמודים, לא יותר. **את הדוחות יש להגיש במייל בלבד, עד ליום רביעי שלפני השיעור בשעה עשר בבוקר.** אפשר להגיש את הדוח בכל מועד שהוא לפני השיעור, הוא ייבדק לקראת השיעור. ניתן להגיש דוחות בעברית, אנגלית וספרדית. במידה ותרצו לשפר ציון של דוח תוכלו להגיש דוח נוסף פעם אחת במהלך הסמסטר והציון הגבוה מבין שניהם יחשב.

סילבוס

כל הזכויות שמורות לעתליה שרגאי

הסילבוס עשוי השתנות במהלך הסמסטר

כל החומרים יועלו בהדרגה לאתר הקורס, בכל מקום שמספרי העמודים לקריאה לא מצויינים הם ימסרו בהמשך

חלק I - אזורי מגע ואמריקות - מושגים והגדרות

16/3 - שיעור 1: אזורי מגע

דיון במושג אזורי מגע ובתופעות המתקיימות בהם.

לקריאה:

Mary Louise Pratt, "Arts of the Contact Zone", *Profession*, (1991), pp. 33-40.

יש לקרוא עד ראש פרק Contact and Community עמוד 37.

23/3 - שיעור 2: של מי האמריקה הזו?

היווצרות המושג אמריקה ותביעות הבעלות על היבשת

לקריאה:

קטעים מתוך James Monroe, "1823 Message to Congress"

קטעים מתוך José Martí, *Our America* (1891)

Gabriel García Márquez, "The Solitude of Latin America" Nobel Lecture, 1982.

חלק II: אזורי מגע במסגרת המערכת האימפריאלית של ארה"ב

30/3 - שיעור 3 - יצירתה של האימפריה בירוק ובזהב

צמיחתו של יונייטד פרוט קומפאני, תאגיד הפירות שמקורו בבוסטון, וההשפעה האדירה שלו על מרכז אמריקה

לקריאה:

Jason M. Colby, *The Business of Empire: United Fruit, Race, and U.S. Expansion in Central America* (Cornell University Press, 2011).

מספרי עמודים ימסרו בהמשך.

Carlos Luis Fallas, "In the Shadow of the Banana Tree", (translated excerpts from *Mamita Yunai: el infierno de los banaeros*, Editorial Costa Rica, 2000), pp. 21-29.

Pablo Neruda, "La United Fruit Co."

20/4 - שיעור 4 - לחיות במקונדו – אזורי הבננות בין מובלעת לאזור מגע

פרספקטיבות מנוגדות על החיים באזורי הבננות

לקריאה:

גבריאל גארסיה מארקס, *לחיות כדי לספר*, תרגום: טל ניצן, עם עובד, 2002, עמ' 20-29, 34-37, 50-51.

גבריאל גארסיה מארקס, *מאה שנים של בדידות*, תרגום: ישעיהו אוסטרדין, עם עובד, 1976, עמ' 268-278, 295-6.

Catherine LeGrand, "Living in Macondo: Economy and Culture in a United Fruit Company Banana Enclave (Santa Marta, Colombia, 1890-1930)", Gilbert M. Joseph, Catherine LeGrand, Ricardo D. Salvatore, (eds.), *Close*

Encounters of Empire: Writing the Cultural History of U.S.-Latin American Relations, Duke University Press, 1998, pp. 333-337, 347-368 (לפי ראשי הפרקים).

קריאת רשות

Jean Solovan, "A Canadian in the Tropics", Clyde S. Stephens, *Bananeros in Central America: True Stories of the Tropics*, Press Printing Company, 1989, pp. 169-190.

Cleveland Nelson, "Climbing the Ladder", Clyde S. Stephens, *Banana People: True Stories of the Tropics*, Dollar Bill Books, 2002, pp. 197-199.

27/4 - שיעור 5 - אהבה, סקס ואלימות בתעלת פנמה

בחינתם של היחסים שנוצרו בין אוכלוסיות שונות בתעלת פנמה - אזור גבול לכל דבר על אדמת פנמה

לקריאה:

Michael E. Donoghue, *Borderland on the Isthmus: Race, Culture, and the Struggle for the Canal Zone*, Durham, Duke University Press, 2014, chap. 4: "Desire, Sexuality and Gender in the Zone-Panama Borderland", pp. 128-160
(קריאת חובה עד לראש תת הפרק Gender Roles on the Zone Side of the Border).

חלק III: אזורי מגע והזדהויות גזעיות

4/5 - שיעור 6 - אזורי המגע של הרוח

ספיריטואליזם ופרקטיקות דתיות שמקורן באפריקה והמשכן בעבדות הקאריבית ובעולם הקפיטליסטי של סוף המאה ה-19 שימשו כאזור מגע בין מיליוני מהגרים שנעו בין הקאריבים, מרכז אמריקה וארה"ב

לקריאה:

Lara Putnam, *Radical Moves: Caribbean Migration and the Politics of Race in the Jazz Age*, Chapel Hill: The University of North Carolina Press, 2013, Chap. 2: "Spirits of a Mobile World: Worship, Protection, and Threat at Home and Abroad, 1900-1930", pp. 59-64, 70-76 (לפי ראשי הפרקים)

לפני הקריאה כדאי לעיין בוויקיפדיה או מקור דומה, לקרוא קצת על Marcus Garvey ועל UNIA. אנחנו נדבר עליהם בהרחבה בכיתה אבל זה יעזור לכם בקריאה.

11/4 - שיעור 7 - "Cuba is not worse than the Mississippi" – אפרו אמריקנים וקובה בשנות ה-60.

יחסי הכוח בין ארה"ב לקובה לאחר המהפכה הקובנית מנקודת המבט של שיתוף הפעולה של הפנתרים השחורים עם הממשל הקובני

לקריאה:

Ruth Reitan, "Cuba, the Black Panther Party and the US Black Movement in the 1960s: Issues of Security", *New Political Science*, 1999, vol: 21 iss: 2 pp. 217 -230.

לצפייה (בכיתה): קטעים מתוך

"Negroes with Guns: Rob Williams and Black Power", Directors: Sandra Dickson, Churchill Roberts, Documentary, USA 2004.

חלק IV: אזורי מגע והגירה

18/4 - שיעור 8 - הגירה באמריקות 1: נגד הכיוון - מארה"ב למרכז אמריקה

בניגוד למחשבה המקובלת, הגירה התקיימה באמריקות גם מצפון לדרום וכוונה אזורי מגע שהתבססו על יחסי הכוח בין החברה הקולטת למקבלת, אבל גם חתרו תחתיהם.

לקריאה:

Lucille (Lucky) Guindon et al (eds.), *Monteverde Jubilee Family Album*, Monteverde (Costa Rica): Asociación de Amigos de Monteverde, 2001, pp. 12-13, 101-103.

מקור נוסף יפורסם

1/6 - שיעור 9 - אזורי מגע בתוך הבית

אזורי מגע בין תרבויות דומיננטיות במרחב הביתי - המטבח, חדרי השינה וחדרי הילדים

לקריאה:

Marge Durant, 'Maids I have Known: You "do it yourself" in Caracas', *The Tico Times*, 2/2/1960, pp. 9-10.

Dr. Miguel Ortiz, "Your Child's Health", *The Tico Times*, 13/6/1958, pp. 9.

Alison Blunt, "Imperial Geographies of Home: British Domesticity in India, 1886-1925", *Transactions of the Institute of British Geographers*, New Series, Vol. 24, No. 4 (1999), pp. 421-440.

8/6 - שיעור 10 - הגירה באמריקות 2: בלי לקנות מעיל חורף - מהרפובליקה הדומיניקנית לארה"ב

כינונו של אזור מגע באמצעות תנועה בלתי פוסקת שמטשטשת את המרחק ואת ההבדלים, לכאורה, בין ארה"ב לרפובליקה הדומיניקנית

לקריאה:

ג'ונס דיאס, "עסקים" בתוך *לטבוע*, תרגום: יורם מלצר, מחברות לספרות, 1996, עמ' 155-195.

Peggy Levitt, *The Transnational Villagers*, Berkeley: University of California Press, 2001. "Introduction" – pp. 1-4; Chp. 3: "Reshaping the stages of the Life Cycle", pp. 73-86 (לפי ראשי הפרקים).

חלק V: יצוגים של מגע

15/6 - שיעור 11 - דורה החוקרת - יחסי כוח, חתרנות ושמרנות בסדרת הקאלט לילדים

יצוגים לטינים בסדרה חינוכית לילדים המופקת על ידי ערוץ מרכזי בארה"ב

לקריאה:

Nicole M. Guidotti-Hernández, "Dora The Explorer: Constructing "LATINIDADES" and The Politics of Global Citizenship", *Latino Studies* (2007) 5, 209–232.

לצפיה (בבית): הפרק Dora, la musico

22/6 - שיעור 12 - יפורסם

29/6 - שיעור 13 - סיכום